

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια (Sutta Piṭaka -
Aṭṭhakathā)

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών - Σχόλια
(4. Aṅguttara Nikāya - Aṭṭhakathā)

10. Σχόλια για το βιβλίο των δέκα (10. Dasakanipāta-aṭṭhakathā)

2. Η δεύτερη πεντηκοντάδα (2. Dutiyapañcakaṃ)

PaliVerse

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών - Σχόλια

10. Σχόλια για το βιβλίο των δέκα

2. Dutiyapaṇṇāsakaṃ

1. Sacittavaggo

1-4. Sacittasuttādivaṇṇanā

51-54. Dutiyassa paṭhame sacittapariyāyakusaloti attano cittavāraṅkusalo. Rajanti āgantukaupakkilesaṃ. Aṅgaṇanti tatthajātakaāṅgakāḷatilakādiṃ. Āsavānaṃ khayāyāti arahattatthāya. Tatiye paṭibhānenāti vacanaṣaṇṭhānena. Catutthe adhipaññādharmavipassanāyāti saṅkhārapariggāhakavipassanāya.

8. Mūlakasuttavaṇṇanā

58. Atṭhame amatogadhāti ettha saupādisesā nibbānadhātu kathitā, nibbānapariyosānāti ettha anupādisesā. Anupādisesaṃ pattassa hi sabbe dhammā pariyosānappattā nāma honti. Sesapadāni heṭṭhā vuttatthāneva.

9. Pabbajjāsuttavaṇṇanā

59. Navame tasmāti yasmā evaṃ aparicitacittassa sāmāññattho na sampajjati, tasmā. Yathāpabbajjāparicitañca no cittaṃ bhavissatīti yathā pabbajjānurūpena paricitaṃ. Ye hi keci pabbajanti nāma, sabbe te arahattaṃ patthetvā. Tasmā yaṃ cittaṃ arahattādhigamattthāya paricitaṃ vaḍḍhitam, taṃ yathāpabbajjāparicitaṃ nāmāti veditabbaṃ. Evarūpaṃ pana cittaṃ bhavissatīti sikkhitabbaṃ. Lokassa samañca visamañcāti sattalokassa sucaritaduccaritāni. Lokassa bhavañca vibhavañcāti tassa vaḍḍhiñca vināsañca, tathā sampattiñca vipattiñca. Lokassa samudayañca atthaṅgamañcāti pana saṅkhāralokaṃ sandhāya vuttaṃ, khandhānaṃ nibbattiñca bhedañcāti attho.

10. Girimānandasuttavaṇṇanā

60. Dasame anukampaṃ upādāyāti girimānandatthere anukampaṃ paṭicca. Cakkhurogotiādayo vatthivasena veditabbā. Nibbattitappasādānañhi rogo nāma natthi. Kaṇṇarogoti bahikaṇṇe rogo. Pināsoti bahināsikāya rogo. Nakhasāti nakhehi vilekhitaṭṭhāne rogo. Pittasamuṭṭhānāti pittasamuṭṭhitā. Te kira dvattiṃsa honti. Semhasamuṭṭhānādīsupi eseṇa nayo. Utupariṇāmajāti utupariṇāmena accuṇhātisītena uppajjanakarogā. Visamaparihārajāti aticiraṭṭhānanisajjādinā visamaparihārena jātā. Opakkamikāti vadhabandhanādinā upakkamena jātā. Kammavipākajāti balavakammavipākasambhūtā. Santanti rāgādisantatāya santaṃ. Atappakaṭṭhena paṇītaṃ. Sesam sabbattha uttānatthamevāti.

Sacittavaggo paṭhamo.

2. Yamakavaggo

1. Avijjāsuttādivaṇṇanā

61-62. Dutiyassa paṭhame sāhāranti sapaccayaṃ. Vijjāvimuttinti phalaññañceva sesasampayuttadhamme ca. Bojjhaṅgāti maggabojjhaṅgā. Dutiye bhavataṇhāyāti bhavapatthanāya. Evaṃ dvīsupi suttesu vaṭṭameva kathitaṃ, vaṭṭaṇcetha paṭhame sutte avijjāmūlakaṃ vaṭṭaṃ kathitaṃ, dutiye taṇhāmūlakaṃ.

3-4. Niṭṭhaṅgatasuttādivaṇṇanā

63-64. Tatiye niṭṭhaṃ gatāti nibbematikā. Idha niṭṭhāti imasmiṃyeva loke parinibbānaṃ. Idha viḥāyāti imaṃ lokaṃ vijahitvā suddhāvāsabrahmalokaṃ. Catutthe aveccappasannāti acalappasādena sampannā. Sotāpannāti ariyamaggasotaṃ āpannā.

5-7. Paṭhamasukhasuttādivaṇṇanā

65-67. Pañcame vaṭṭamūlakaṃ sukhadukkhaṃ pucchitaṃ, chaṭṭhe sāsanaṃ mūlakaṃ. Sattame naḷakapānanti atīte bodhisattassa ovāde ṭhatvā vānarayūthena naḷehi udakassa pīṭaṭṭhāne māpitattā evaṃladdhanāmo nigamo. Tuṇhībhūtaṃ tuṇhībhūtanti yaṃ yaṃ disaṃ anuviloketi, tattha tattha tuṇhībhūtameva. Anuviloketvāti tato tato viloketvā. Piṭṭhi me āgilāyatīti kasmā āgilāyati? Bhagavato hi cha vassāni mahāpadhānaṃ padahantassa mahantaṃ kāyadukkhaṃ ahosi, athassa aparabhāge mahallakakāle piṭṭhivāto uppajji. Upādinnakasarīrassa ṭhānanisajjādīhi appamattakena ābādhena na sakkā kenaci bhavituṃ. Taṃ gahetvāpi therassa okāsakaraṇatthaṃ evamāha. Saṅghāṭiṃ paññāpetvā ekamante patirūpaṭṭhāne paññattassa kappiyamañcassa upari attharitvā.

9-10. Kathāvatthusuttadvayaṇṇanā

69-70. Navame tiracchānakathanti aniyyānikattā saggamokkhamaggānaṃ tiracchānabhūtaṃ kathaṃ. Tattha rājānaṃ ārabha “mahāsammato mandhātā dhammāsoko evaṃmahānubhāvo”tiādinā nayena pavattakathā rājakathā. Esa nayo corakathādīsu. Tesu “asuko rājā abhirūpo dassanīyo”tiādinā gehasitakathāva tiracchānakathā hoti, “sopi nāma evaṃmahānubhāvo khayamaṃ gato”ti evaṃ pavattā pana kammaṭṭhānabhāve tiṭṭhati. Coresupi “mūladevo evaṃmahānubhāvo, meghadevo evaṃmahānubhāvo”ti tesamaṃ kammaṃ paṭicca “aho sūrā”ti gehasitakathāva tiracchānakathā. Yuddhesupi bhāratayuddhādīsu “asukena asuko evamaṃ mārito evamaṃ viddho”ti kammassādaseneva kathā tiracchānakathā, “tepi nāma khayamaṃ gatā”ti evaṃ pavattā pana sabbattha kammaṭṭhānameva hoti. Apica annādīsu “evaṃ vaṇṇavantaṃ rasavantaṃ phassasampannaṃ khādimha bhuñjima pivimha paribhuñjimhā”ti kāmarasassādasena kathetuṃ na vaṭṭati, sātthakaṃ pana katvā “pubbe evamaṃ vaṇṇādisampannaṃ annaṃ pānaṃ vatthaṃ yānaṃ mālāṃ gandhaṃ sīlavantānaṃ adamaṃ, cetiyamaṃ pūjimaṃ”ti kathetuṃ vaṭṭati.

Ñātikathādīsupi “amhākaṃ ñātakā sūrā samatthā”ti vā “pubbe mayamaṃ evamaṃ vicitrehi yānehi vicarimhā”ti vā assādasena vattuṃ na vaṭṭati, sātthakaṃ pana katvā “tepi no ñātakā khayamaṃ gatā”ti vā “pubbe mayamaṃ evarūpā upāhanā saṅghassa adamaṃ”ti vā kathetabbaṃ. Gāmakathāpi suniviṭṭhadunniviṭṭhasubhikkhadubbhikkhādivasena vā “asukagāmaṃvāsino sūrā

samatthā”ti vā evaṃ assādasaseneva na vaṭṭati, sātthakaṃ pana katvā “saddhā pasannā”ti vā “khayavayaṃ gatā”ti vā vattum vaṭṭati.
Nigamanagarajanapadakathāsupi eseva nayo.

Itthikathāpi vaṇṇasaṇṭhānādīni paṭicca assādasasena na vaṭṭati, “saddhā pasannā khayam gatā”ti evameva vaṭṭati. Sūrakathāpi “nandimitto nāma yodho sūro ahoṣī”ti assādasaseneva na vaṭṭati, “saddho ahoṣi khayam gato”ti evameva vaṭṭati.
Surākathanti pāḷiyam pana anekavidham majjakatham assādasasena kathetum na vaṭṭati, ādīnavaseneva vattum vaṭṭati. Visikhākathāpi “asukavisikhā suniviṭṭhā dunniviṭṭhā sūrā samatthā”ti assādasaseneva na vaṭṭati, “saddhā pasannā khayam gatā”ti vaṭṭati. Kumbhaṭṭhānakathā nāma kūṭaṭṭhānakathā udakatitthakathā vuccati. Kumbhadāsikathā vā. Sāpi “pāsādikā naccitum gāyitum chekā”ti assādasasena na vaṭṭati, “saddhā pasannā”tiādinā nayeneva vaṭṭati.

Pubbapetakathā nāma atītañātikathā. Tattha vattamānañātikathāsadiso va vinicchayo. Nānattakathā nāma purimapakchimakathāvimuttā avasesā nānāsabhāvā tiracchānakathā. Lokakkhāyikā nāma “ayaṃ loko kena nimmito? Asukena nāma nimmito. Kāko seto aṭṭhīnaṃ setattā, balākā rattā lohitassa rattattā”tievamādikā lokāyatavitaṇḍasallāpakathā. Samuddakkhāyikā nāma kasmā samuddo sāgaroti. Sāgaradevena khatattā sāgaro, khato meti hatthamuddāya niveditattā samuddotievamādikā niratthakā samuddakkhāyanakathā. Bhavoti vuddhi, abhavoti hāni. Iti bhavo iti abhavoti yaṃ vā taṃ vā niratthakakāraṇaṃ vatvā pavattitakathā itibhavābhavakathā nāma.

Tejasā tejanti attano tejasā tesam tejaṃ. Pariyādiyeyyāthāti khepetvā gahetvā abhibhaveyyātha. Tatridaṃ vatthu - eko piṇḍapātiko mahātheraṃ pucchi - “bhante, tejasā tejaṃ pariyādiyamānā bhikkhū kiṃ karontī”ti. Thero āha - āvuso, kiñcideva ātape ṭhapetvā yathā chāyā heṭṭhā na otarati, uddhamyeva gacchatī tathā karontī. Dasame pāsaṃsāni ṭhānānīti paṣaṃsāvahāni kāraṇāni. Sesam sabbattha uttānatthamevāti.

Yamakavaggo dutiyo.

3. Ākaṅkhavaggo

1. Ākaṅkhasuttavaṇṇanā

71. Tatiyassa paṭhame sampannasīlāti paripuṇṇasīlā, sīlasamaṅgino vā hutvāti attho. Tattha dvīhi kāraṇehi sampannasīlatā hoti sīlavipattiyā ca ādīnavadassanena, sīlasampattiyā ca ānisamsadassanena. Tadubhayampi visuddhimagge vitthāritam. Tattha “sampannasīlā”ti ettāvata kira bhagavā catupārisuddhisīlaṃ uddisitvā “pātimokkhasaṃvaraṃvutā”ti iminā tattha jeṭṭhakasīlaṃ vitthāretvā dassesīti dīpavīhāravāsī sumanatthero āha. Antevāsiko panassa tepiṭakacūḷanāgatthero āha - ubhayatthapi pātimokkhasaṃvarova bhagavatā vutto. Pātimokkhasaṃvaroyeva hi sīlaṃ, itarāni pana tīṇi sīlanti vuttaṭṭhānaṃ atthīti ananujānanto vatvā āha - indriyasaṃvaro nāma chadvārārakkhāmattakameva, ājīvapārisuddhi dhammena samena paccayuppattimattakaṃ, paccayasannissitaṃ paṭiladdhapaccaye idamatthanti paccavekkhitvā paribhuñjanamattakaṃ. Nippariyāyena pātimokkhasaṃvarova sīlaṃ. Yassa so bhinno, ayaṃ sīsacchinno viya puriso hatthapāde sesāni rakkhissatīti na vattabbo. Yassa pana so arogo, ayaṃ acchinnaśīso

viya puriso jīvitam sesāni puna pākatikāni kātum sakkoti. Tasmā “samppannasīlā”ti iminā pātimokkhasamvaram uddisitvā “samppannapātimokkhā”ti tasveva vevacanam vatvā tam vitthāretvā dassento pātimokkhasamvarasamvutātiādīmāha. Tattha pātimokkhasamvarasamvutātiādīni vuttatthāneva. Ākaṅkheyya ceti idaṃ kasmā āradhanti? Sīlānisamsadassanattam. Sacepi acirapabbajitānaṃ vā duppaññānaṃ vā evamassa “bhagavā ‘sīlam pūretha sīlam pūrethā’ti vadati, ko nu kho sīlapūraṇe ānisamso, ko viseso, kā vaḍḍhī”ti tesam dasa ānisamse dassetum evamāha - “appeva nāma etaṃ sabrahmacārīnaṃ piyamanāpatādiāsavakkhayapariyosānaṃ ānisamsam sutvāpi sīlam paripūreyyu”nti.

Tattha ākaṅkheyya ceti yadi iccheyya. Piyo cassanti piyacakkhūhi sampassitabbo, sinehuppattiyā padaṭṭhānabhūto bhaveyyam. Manāpoti tesam manavaḍḍhanako, tesam vā manena pattabbo, mettacittena pharitabboti attho. Garūti tesam garuṭṭhāniyo pāsānacchattasādiso. Bhāvanīyoti “addhāyamāyasmā jānaṃ jānāti passam passatī”ti evam sambhāvanīyo. Sīlesvevassa paripūrakārīti catupārisuddhisīlesuyeva paripūrakārī assa, anūnena ākārena samannāgato bhaveyyāti vuttam hoti. Ajjhataṃ cetosamathamānuyuttoti attano cittasamathe yutto. Anirākatajjhānoti bahi anīhaṭajjhāno, avināsitajjhāno vā. Vipassanāyāti sattavidhāya anupassanāya. Brūhetā suññāgārānanti vaḍḍhetā suññāgārānaṃ. Ettha ca samathavipassanāvasena kammaṭṭhānaṃ gahetvā rattindivaṃ suññāgāraṃ pavisitvā nisīdamāno bhikkhu “brūhetā suññāgārāna”nti veditabbo. Ayamettha saṅkhepo, vitthāro pana icchantena majjhimanikāyaṭṭhakathāya ākaṅkheyyasuttavaṇṇanāya oloketabbo.

Lābhīti ettha na bhagavā lābhanimittam sīlādiparipūraṇam katheti. Bhagavā hi “ghāsesanaṃ chinnakatho, na vācam payutam bhaṇe”ti evam sāvake ovadati. So katham lābhanimittam sīlādiparipūraṇam katheyya. Puggalajjhāsayavasena panetaṃ vuttam. Yesaṇhi evam ajjhāsayo bhaveyya “sace mayam catūhi paccayehi na kilameyyāma, sīlāni paripūretum sakkuṇeyyāmā”ti, tesam ajjhāsayavasenevamāha. Apica sarasānisamso esa sīlassa yadidaṃ cattāro paccayā nāma. Tathā hi paṇḍitamanussā koṭṭhādīsu ṭhapitam nīharitvā attanāpi aparibhuñjitvā sīlavantānaṃ dentīti sīlassa sarasānisamsadassanattampetaṃ vuttam.

Tatīyavāre yesāhanti yesam aham. Tesam te kārāti tesam devānaṃ vā manussānaṃ vā te mayi katā paccayadānakārā. Mahapphalā hontu mahānisamsāti lokiyasukhena phalabhūtena mahapphalā, lokuttarena mahānisamsā. Ubhayaṃ vā etaṃ ekatthameva. Sīlādiguṇayuttassa hi kaṭacchubhikkhāpi pañcaratanaṃ mattāya bhūmiyā paṇṇasālāpi katvā dinnā anekāni kappasahassāni duggativinipātato rakkhati, pariyoṣāne ca amatāya dhātuyā parinibbānassa paccayo hoti. “Khīrodanaṃ ahamadāsi”ntiādīni cettha vatthūni. Sakalameva vā petavatthu vimānavatthu ca sādham.

Catutthavāre petāti peccabhavaṃ gatā. Nātīti sassusasurapakkhikā. Sālohitāti ekalohitabaddhā pitipitāmahādayo. Kālaṅkatāti matā. Tesam tanti tesam tam mayi pasannacittam, tam vā pasannena cittena anussaraṇam. Yassa hi bhikkhuno kālakato pitā vā mātā vā “amhākaṃ nātakatthero sīlavā kalyāṇadhammo”ti pasannacitto hutvā tam bhikkhum anussarati, tassa so cittappasādupi tam anussaraṇamattampi mahapphalaṃ mahānisamsameva hoti.

Aratiratisahoti nekkhammapaṭipattiyā aratiyā kāmaguṇesu ratiyā ca saho abhibhavitā ajjhottharītā. Bhayabheravasahoti ettha bhayaṃ cittutrāsopi ārammaṇampi, bheravaṃ ārammaṇameva.

2. Kaṇṭakasuttavaṇṇanā

72. Dutiye abhiññātehiṭi gaganamajjhe puṇṇacando viya sūriyo viya ñātehi pākaṭehi. Parapurāyāti paraṃ vuccatī pacchimabhāgo, purāti purimabhāgo, purato dhāvanta pacchato anubandhanta ca mahāparivārenāti attho. Kaṇṭakoti vijjhanatṭhena kaṇṭako. Visūkadassananti visūkabhūtaṃ dassanaṃ. Mātugāmūpacāroti mātugāmaṃ samīpacāritā.

3-4. Itṭhadhammasuttādivaṇṇanā

73-74. Tatiye vaṇṇoti sarīravaṇṇo. Dhammāti nava lokuttaradhammā. Catutthe ariyāyāti apothujjanikāya, sīlādīhi missakattā evaṃ vuttaṃ. Sārādāyī ca hoti varadāyīti sārassa ca varassa ca ādāyako hoti. Yo kāyassa sāro, yañcassa varaṃ, taṃ gaṇhātīti attho.

5. Migasālāsuttavaṇṇanā

75. Pañcamassa ādimhi tāva yaṃ vattabbaṃ, taṃ chakkanipāte vuttameva. Dussīlo hotītiādīsu pana dussīloti nissīlo. Cetovimuttinti phalasamādhim. Paññāvimuttinti phalaññaṃ. Nappajānātīti uggahaparipucchāvasena na jānāti. Dussīlyaṃ aparisesaṃ nirujjhatīti ettha pañca dussīlyāni tāva sotāpattimaggena pahīyanti, dasa arahattamaggena. Phalakkhaṇe tāni pahīnāni nāma honti. Phalakkhaṇaṃ sandhāya idha “nirujjhatī”ti vuttaṃ. Puthujjanassa sīlaṃ pañcahi kāraṇehi bhijjati pārājikāpajjanena sikkhāpaccakkhānena tiṭṭhiyapakkhandanena arahattena maraṇenāti. Tattha purimā tayo bhāvanāparihānāya saṃvattanti, catuttho vaḍḍhiyā, pañcama neva hānāya na vaḍḍhiyā. Kathaṃ panetaṃ arahattena sīlaṃ bhijjati? Puthujjanassa hi sīlaṃ accantakusalameva hoti, arahattamaggo ca kusālākusalakammakkhayāya saṃvattatīti evaṃ tena taṃ bhijjati. Savanenapi akataṃ hotīti sotabbayuttakaṃ assutaṃ hoti. Bāhusaccenapi akataṃ hotīti ettha bāhusaccanti vīriyaṃ. Vīriyena kattabbayuttakaṃ akataṃ hoti, tassa akatattā saggatopi maggatopi parihāyati. Diṭṭhiyāpi appaṭividdhaṃ hotīti diṭṭhiyā paṭivijjhitabbaṃ appaṭividdhaṃ hoti apaccakkhakataṃ. Sāmayikampi vimuttiṃ na labhatīti kālānukālaṃ dhammassavanaṃ nissāya pītipāmojjaṃ na labhati. Hānāya paretīti hānāya pavattati.

Yathābhūtaṃ pajānātīti “sotāpattiphalam patvā pañcavidhaṃ dussīlyaṃ aparisesaṃ nirujjhatī”ti uggahaparipucchāvasena jānāti. Tassa savanenapi kataṃ hotīti sotabbayuttakaṃ sutam hoti. Bāhusaccenapi kataṃ hotīti vīriyena kattabbayuttakaṃ antamaso dubbalavipassanāmatṭakampi kataṃ hoti. Diṭṭhiyāpi suppaṭividdhaṃ hotīti antamaso lokiyapaññāyapi paccayapaṭivedho kato hoti. Imassa hi puggalassa paññā sīlaṃ paridhovati, so paññāparidhotena visesaṃ pāpuṇāti.

Pamāṇikāti puggalesu pamāṇaggāhakā. Pamāṇantīti pametuṃ tuletum arahanti. Eko hīnoti eko guṇehi hīno. Paṇītōti eko guṇehi paṇīto uttamo. Taṃ hīti taṃ pamāṇakaraṇaṃ. Abhikkantataroti sundaratāro. Paṇītataroti uttamataro. Dhammasoto nibbhatīti sūraṃ hutvā pavattamānaṃ vipassanāññaṃ nibbhati, ariyabhūmiṃ pāpeti. Tadantaram ko jāneyyāti taṃ evaṃ kāraṇaṃ ko jāneyya. Silavā

hotīti lokiyasīlena sīlavā hoti. Yatthassa taṃ sīlanti arahattavimuttiṃ patvā sīlaṃ aparisesampi nirujjhati nāma, tattha yutti vuttāyeva. Ito paresu dvīsu aṅgesu anāgāmiphalaṃ vimutti nāma, pañcame arahattameva. Sesamettha vuttanayānusāreneva veditabbaṃ. Chaṭṭhaṃ uttānatthameva.

7. Kākasuttavaṇṇanā

77. Sattame dhaṃsīti guṇadhaṃsako. Kassaci guṇaṃ anādiyitvā hatthenapi gahito tassa sīsepi vaccaṃ karoti. Pagabbhoti pāgabbhiyena samannāgato. Tintiṇoti tintiṇaṃ vuccati taṇhā, tāya samannāgato, āsaṅkābahulo vā. Luddoti dāruṇo. Akāruṇikoti nikkāruṇiko. Dubbaloti abalo appathāmo. Oravitāti oravayutto oravanto carati. Necayikoti nicayakaro.

9. Āghātavatthusuttavaṇṇanā

79. Navame aṭṭhāneti akāraṇe. Sacittakapavattiyañhi “anattaṃ me acarī”tiādi kāraṇaṃ bhaveyya, khāṇupahaṭṭādisu taṃ natthi. Tasmā tattha āghāto aṭṭhāne āghāto nāma. Sesaṃ sabbattha uttānatthamevāti.

Ākaṅkhavaggo tatiyo.

4. Theravaggo

1-3. Vāhanasuttādivaṇṇanā

81-83. Catutthassa paṭhame vimariyādīkatenāti kilesamariyādaṃ bhinditvā vimariyādaṃ katena. Dutiyaṃ uttānatthameva. Tatiye no ca payirupāsītāti na upaṭṭhāti.

4. Byākaraṇasuttavaṇṇanā

84. Catutthe jhāyī samāpattikusaloti jhānehi ca sampanno samāpattiyañca cheko. Irīṇanti tucchabhāvaṃ. Vicinanti guṇavicinataṃ nigguṇabhāvaṃ. Atha vā irīṇasaṅkhātaṃ araññaṃ vicinasaṅkhātaṃ mahāgahanañca āpanno viya hoti. Anayanti avaḍḍhiṃ. Byasananti vināsaṃ. Anayabyasananti avaḍḍhivināsaṃ. Kiṃ nu khoti kena kāraṇena.

5-6. Katthīsuttādivaṇṇanā

85-86. Pañcame katthī hoti vikatthīti katthanasīlo hoti vikatthanasīlo, vivaṭaṃ katvā katheti. Na santatakārīti na satatakārī. Chaṭṭhe adhimānikoti anadhigate adhigatamānena samannāgato. Adhimānasaccoti adhigatamānameva saccato vadati.

7. Nappiyasuttavaṇṇanā

87. Sattame adhikaraṇiko hotīti adhikaraṇakārako hoti. Na piyatāyāti na piyabhāvāya. Na garutāyāti na garubhāvāya. Na sāmāññāyāti na samaṇadhammabhāvāya. Na ekībhāvāyāti na nīrantarabhāvāya. Dhammānaṃ na nīsamakajātikoti navannaṃ lokuttaradhammānaṃ na nīsamānasabhāvo na upadhāraṇasabhāvo. Na paṭisallānoti na paṭisallīno. Sāṭṭheyyānīti saṭṭhabhāvo. Kūṭṭheyyānīti kūṭṭhabhāvo. Jimheyyānīti na ujubhāvā. Vaṅkeyyānīti vaṅkabhāvā.

8. Akkosakasuttavaṇṇanā

88. Aṭṭhame akkosakaparibhāsako ariyūpavādī sabrahmacārinanti ettha sabrahmacāripadaṃ akkosakaparibhāsakapadehi yojetabbaṃ “akkosako sabrahmacārīnaṃ, paribhāsako sabrahmacārīna”nti. Ariyānaṃ pana guṇe chindissāmīti antimavattthunā upavadanto ariyūpavādī nāma hoti. Saddhammassa na vodāyanti sikkhāttayasāṅkhātā sāsanasaddhammā assa vodānaṃ na gacchanti. Rogātaṅkanti ettha rogova kicchājīvitabhāvakaraṇena ātaṅkoti veditabbo.

9. Kokālikasuttavaṇṇanā

89. Navame kokāliko bhikkhu yena bhagavā tenupasaṅkamīti koyaṃ kokāliko, kasmā ca upasaṅkami? Ayaṃ kira kokālikaraṭṭhe kokālikanagare kokālikasetṭhissa putto pabbajitvā pitarā kārīte vihāre vasati cūḷakokālikoti nāmena, na pana devadattassa sisso. So hi brāhmaṇaputto mahākokāliko nāma. Bhagavati pana sāvattiyaṃ viharante dve aggasāvakā pañcamattehi bhikkhusatehi saddhiṃ janapadacārikaṃ caramānā upakaṭṭhāya vassūpanāyikāya vivekavāsaṃ vasitukāmā te bhikkhū uyyojetvā attano pattacīvaramādāya tasmīṃ janapade taṃ nagaraṃ patvā vihāraṃ agamiṃsu. Tattha nesaṃ kokāliko vattaṃ akāsi. Tepi tena saddhiṃ sammoditvā, “āvuso, mayaṃ idha temāsaṃ vasissāma, mā no kassaci ārocesī”ti paṭiññaṃ gahetvā vasiṃsu. Vasitvā pavāraṇādivase pavāretvā “gacchāma mayaṃ, āvuso”ti kokālikaṃ āpucchiṃsu. Kokāliko “ajja, āvuso, ekadivasaṃ vasitvā sve gamissathā”ti vatvā dutiyadivase nagaraṃ pavisitvā manusse āmantesi - “āvuso, tumhe dve aggasāvake idha āgantvā vasamānepi na jānātha, na te koci paccayenapi nimantetī”ti. Nagaravāsino “kahaṃ, bhante, therā, kasmā no nārocayitthā”ti? Kiṃ, āvuso, ārocitena, kiṃ na passatha dve bhikkhū therāsane nisīdante, ete aggasāvakāti. Te khippaṃ sannipatitvā sappipphāṇitādīni ceva cīvaradussāni ca saṃhariṃsu.

Kokāliko cintesi - “paramappicchā aggasāvakā payuttavācāya uppannalābhaṃ na sādīyissanti, asādīyantā ‘āvāsikassa dethā’ti vakkhantī”ti taṃ lābhaṃ gāhāpetvā therānaṃ santikaṃ agamāsi. Therā disvāva “ime paccayā neva amhākaṃ, na kokālikassa kappantī”ti paṭikkhipitvā pakkamiṃsu. Kokāliko “kathaṃhi nāma sayaṃ aggaṇhantā mayhampi adāpetvā pakkamissanti”ti āghātaṃ uppādesi. Tepi bhagavato santikaṃ gantvā bhagavantaṃ vanditvā puna attano paraṃ ādāya janapadacārikaṃ carantā anupubbena tasmīṃ raṭṭhe tameva nagaraṃ paccāgamiṃsu. Nāgarā there sañjānitvā saha parikkhārehi dānaṃ sajjetvā nagaramajjhe maṇḍapaṃ katvā dānaṃ adaṃsu, therānañca parikkhāre upanāmesuṃ. Therā bhikkhusaṅghassa niyyādayiṃsu. Taṃ disvā kokāliko cintesi - “ime pubbe appicchā ahesuṃ, idāni pāpicchā jātā, pubbepi appicchasantuṭṭhapavivittasadisāva mañña”ti there upasaṅkamitvā, “āvuso, tumhe pubbe appicchā viya, idāni pana pāpabhikkhū jātathā”ti vatvā “mūlaṭṭhāneyeva nesaṃ paṭiṭṭhaṃ bhindissāmī”ti taramānarūpo nikkhamitvā yena bhagavā tenupasaṅkami. Ayamesa kokāliko, iminā ca kāraṇena upasaṅkamīti veditabbo.

Bhagavā taṃ turitaturitaṃ āgacchantāṃ disvāva āvajjento aññāsi “ayaṃ aggasāvake akkositukāmo āgato, sakkā nu kho paṭisedhetu”nti. Tato “na sakkā paṭisedhetuṃ, theresu aparajjhivā āgato, ekaṃsena pana padumaniraye nibbattissatī”ti disvā “sāriputtamoggallānepi nāma garahantaṃ sutvā na nisedhetī”ti vādamocanattaṃ ariyūpavādassa ca mahāsāvajjabhāvadassanattaṃ mā hevanti tikkhattuṃ paṭisedhesi. Tattha mā hevanti mā evaṃ abhaṇi. Saddhāyikoti saddhāya āgamakaro pasādāvaho, saddhātabbavacano vā. Paccayikoti pattiyāyitabbavacano.

Pakkāmīti kammānubhāvena codiyamāno pakkāmi. Okāsakatañhi kammaṃ na sakkā paṭibāhituṃ. Acirapakkantassāti pakkantassa sato nacireneva. Sabbo kāyo phuṭo ahosiṭi kesaggamattampi okāsaṃ avajjetvā sakalasarīraṃ aṭṭhīni bhinditvā uggatāhi pīlakāhi ajjhotthaṭṭhaṃ ahosi. Yasmā pana buddhānubhāvena tathārūpaṃ kammaṃ buddhānaṃ sammukhībhāve vipākaṃ dātuṃ na sakkoti, dassanūpacāre vijahitamatte deti, tasmā tassa acirapakkantassa pīlakā uṭṭhahiṃsu. Kalāyamattiyoti caṇakamattiyoti. Beluvasalāṭukamattiyoti taruṇabeluvamattiyoti. Pabhijjimsūti bhijjimsu. Tāsu bhinnāsu sakalasarīraṃ panasapakkaṃ viya ahosi. So pakkena gattena jetavanadvārakoṭṭhake visagilito maccho viya kadalipattesu nipajji. Atha dhammassavanatthaṃ āgatāgatā manussā “dhi kokālika, dhi kokālika, ayuttamakāsi, attanoyeva mukhaṃ nissāya anayabyasanaṃ pattosī”ti āhaṃsu. Tesam saddaṃ sutvā ārakkhadevatā dhikkāramakaṃsu, ārakkhadevatānaṃ ākāsadevatāti iminā upāyena yāva akaniṭṭhabhavanā ekadhikkāro udapādi.

Turūti kokālikassa upajjhāyo turutthero nāma anāgāmiphalaṃ vatvā brahmaloke nibbatto. So bhummaṭṭhadevatā ādiṃ katvā “ayuttaṃ kokālikena kataṃ aggasāvake antimavatthunā abbhācikkhantenā”ti paramparāya brahmalokasampattaṃ taṃ saddaṃ sutvā “mā mayhaṃ passantasseva varāko nassi, ovadissāmi naṃ thesesu cittappasādatthāyā”ti āgantvā tassa purato aṭṭhāsi. Taṃ sandhāyetam vuttaṃ - “turū paccekabrahmā”ti. Pesalāti piyasīlā. Kosi tvaṃ, āvusoti nisinnakova kabarakkhīni ummīletvā evamāha. Passa yāvañca te idaṃ aparaddhati yattakaṃ tayā aparaddhaṃ, attano nalāṭe mahāgaṇḍaṃ apassanto sāsapamattāya pīlakāya maṃ codetabbaṃ maññasīti āha.

Atha naṃ “adiṭṭhippatto ayaṃ kokāliko, gilitaviso viya na kassaci vacanaṃ na karissatī”ti ñatvā purisassa hītiādimāha. Tattha kuṭhārīti kuṭhārisadisā pharusavācā. Chindatīti kusalamūlasaṅkhāte mūleyeva nikantati. Nindiyanti ninditabbaṃ dussīlapuggalaṃ. Paṃsatīti uttamatthe sambhāvetvā khīṇāsavoti vadati. Taṃ vā nindati yo paṃsiyoti yo vā paṃsitabbo khīṇāsavo, taṃ antimavatthunā codento “dussīlo aya”nti vadati. Vicināti mukhena so kalinti so taṃ aparādhaṃ mukhena vicināti nāma. Kalinā tenāti tena aparādhena sukhaṃ na vindati. Nindiyapaṃsāya hi paṃsiyanindāya ca samakova vipāko.

Sabbassāpi sahāpi attanāti sabbena sakena dhanenapi attanāpi saddhiṃ yo akkhesu dhanaparājayo nāma, ayaṃ appamattako aparādhho. Yo sugatesūti yo pana sammaggatesu puggalesu cittaṃ dūseyya, ayaṃ cittaṃ padosova tato kalito mahantataro kali.

Idāni tassa mahantatarabhāvaṃ dassento sataṃ sahaṃsānantīādimāha. Tattha sataṃ sahaṃsānantī nirabbudagaṇanāya sataṃ sahaṃsañca. Chattiṃsatīti aparāni chattiṃsati nirabbudāni. Pañca cāti abbudagaṇanāya pañca abbudāni. Yamariyagarahīti yaṃ ariye garahanto nirayaṃ upapajjati, tattha ettakaṃ āyuppaṃ mānanti attho.

Kālamakāsīti upajjhāye pakkante kālaṃ akāsi. Padumanirayanti pāṭiyekko padumanirayo nāma natthi, avīcimahānirayasmīyeva pana padumagaṇanāya paccitabbe ekasmiṃ ṭhāne nibbatti.

Vīsatikhārikoti māgadhakena patthena cattāro patthā, kosalaratṭhe eko pattho hoti. Tena patthena cattāro patthā āḷhakaṃ, cattāri āḷhakāni doṇaṃ, catudoṇā mānikā, catumānikā khārī, tāya khārīyā vīsatikhāriko. Tilavāhoti māgadhakānaṃ

sukhumatilānaṃ tilasakaṭaṃ. Abbudo nirayoti abbudo nāma pāṭiyekko nirayo natthi, avīcimhiyeva pana abbudagaṇaṇāya paccitabbaṭṭhānassetamaṃ nāmaṃ. Nirabbudādīsipi eseṇa nayo.

Vassagaṇaṇāpi panettha evaṃ veditabbā - yatheva hi satama satasahassāni koṭi hoti, evaṃ satama satasahassakoṭiyo pakoṭi nāma hoti, satama satasahassapakoṭiyo koṭipakoṭi nāma, satama satasahassakoṭipakoṭiyo nahutaṃ, satama satasahassanahutāni ninnahutaṃ, satama satasahassaninnahutāni ekaṃ abbudama, tato vīsatiṇaṃ nirabbudama, esa nayo sabbatthāti. Dasamaṃ heṭṭhā vuttanayeneva veditabbama. Sesama sabbattha uttānatthamevāti.

Theravaggo catuttho.

5. Upālivaggo

1-2. Kāmabhogīsuttādivaṇṇanā

91-92. Pañcamassa paṭhame sāhasenāti sāhasiyakammena. Dutiye bhayānīti cittutrāsabhayāni. Verānīti akusalaverapuggalaverāni. Ariyo cassa ñāyoti saha vipassanāya maggo. Iti imasmiṃ sati idama hotīti evaṃ imasmiṃ avijjādiḷe kāraṇe sati idama saṅkhārādikaṃ phalaṃ hoti. Imassuppādā idama uppajjati yo yassa sahaajātapaccayo hoti, tassa uppādā itamaṃ uppajjati nāma. Imasmiṃ asatīti avijjādiḷe kāraṇe asati saṅkhārādikaṃ phalaṃ na hoti. Imassa nirodhāti kāraṇassa appavattiyā phalassa appavatti hoti.

3. Kimḍiṭṭhikasuttavaṇṇanā

93. Tatiye saṇṭhāpesunti iriyāpathampi vacanapathampi saṇṭhāpesuma. Appasaddavinīṭāti appasaddena matṭabhāṇinā satthārā vinīṭā. Paratoghosaṇapaccayā vāti parassa vā vacanakāraṇā. Cetayitāti pakappitā. Maṅkubhūtāti domanassappattā nittejā. Pattakkhandhāti patitakkhandhā. Sahadhammenāti sahetukena kāraṇena vacanena.

4. Vajjiyamāhitasuttavaṇṇanā

94. Catutthe vajjiyamāhitoti evamaṇāmaḷo. Sabbaṃ tapanti sabbameva dukkarakārikaṃ. Sabbaṃ tapassinti sabbaṃ tapanissitakaṃ. Lūkhājīvinti dukkarakārikajīvikānuyogaṃ anuyuttaṃ. Gārayhanti garahitabbayuttaṃ. Pasaṃsiyanti pasaṃsitabbayuttaṃ. Venayikoti sayama avinīto aññehi vinetabbo. Apaññattikoti na kiñci paññāpetuma sakkoti. Atha vā venayikoti sattavināsako. Apaññattikoti apaccakkhama nibbānaṃ paññāpeti, sayamaḷatādīsū kiñci paññāpetuma na sakkoti. Na so bhagavā venayikoti so bhagavā evaṃ yāthāvato ñatvā kusalākusalaṃ paññāpento na aññena vinetabbo na aññasikkhito. Ye ca dhamme upādāya satto paññāpiyati, tesama paññāpanato na sattavināsako, suvinīto susikkhito sattavināyakoti attho. Tassa ca paññattiyō sapaññattiyoyevāti dasseti. Vimuttiṃ vimuccato akusalā dhammāti micchādiṭṭhisāṅkhātama cittassa adhimuttiṃ adhimuccato akusalā dhammā vaḍḍhanti nāma, tama sandhāyetaṃ vuttaṃ. Sāsane pana cittassa vimuttisaṅkhāto vimutti kusalānaṃyeva paccayo hoti.

5. Uttiyasuttavaṇṇanā

95. Pañcame tuṇhī ahoṣīti sattūpaladdhiyaṃ tathavā apuccham pucchati tuṇhī ahoṣi. Sabbasāmuḥkamsikaṃ vata meti mayā sabbapucchānaṃ uttamapuccham pucchito samaṇo gotamo saṃsādeti no vissajjeti, nūna na visahati na sakkoti vissajjetunti evaṃ pāpikaṃ diṭṭhiṃ mā paṭilabhīti. Tadassāti taṃ evaṃ uppannaṃ diṭṭhigataṃ bhavēyya. Paccantimanti yasmā majjhimadesse nagarassa uddhāpādini thirāni vā hontu dubbalāni vā, sabbaso vā pana mā hontu, corāsaṅkā na hoti. Tasmā taṃ aggahetvā “paccantimaṃ nagara”nti āha. Daḷhuddhāpanti thirapākārapādaṃ. Daḷhapākārotoraṇanti thirapākārañceva thirapiṭṭhisāṅghāṭaṇca. Ekadvāranti kasmā āha? Bahudvārasmiñhi nagare bahūhi paṇḍitadovārikehi bhavitabbaṃ, ekadvāre ekova vaṭṭati. Tathāgatassa ca paññāya añño sadiso natthi. Tasmā satthu paṇḍitabhāvassa opammatthaṃ ekaṃyeva dovārikaṃ dassetuṃ “ekadvāra”nti āha. Paṇḍitoti paṇḍiccena samannāgato. Byattoti veyyattiyena samannāgato. Medhāvīti tṭhānuppattiyapaññasaṅkhātāya medhāya samannāgato. Anupariyāyapathanti anupariyāyanāmakam maggaṃ. Pākārasandhinti dvinnam iṭṭhakānaṃ apagataṭṭhānaṃ. Pākāravivaranti pākārassa chinnaṭṭhānaṃ. Tadevetam pañhanti taṃyeva “sassato loko”tiādinā nayena puṭṭhaṃ tṭhapanīyapañhaṃ punapi pucchi. Sabbo ca tena lokoti sattūpaladdhiyaṃyeva tathavā aññenākārena pucchati dasseti.

6. Kokanudasuttavaṇṇanā

96. Chaṭṭhe pubbāpayamānoti pubbasadisāni nirudakāni kurumāno. Kvettha, āvusoti ko ettha, āvuso. Yāvatā, āvuso, diṭṭhīti yattikā dvāsaṭṭhividhāpi diṭṭhi nāma atthi. Yāvatā diṭṭhiṭṭhānanti “khandhāpi diṭṭhiṭṭhānaṃ, avijjāpi, phassopi, saññāpi, vitakkopi ayonisomanasikāropi, pāpamittopi, paratoghosi diṭṭhiṭṭhāna”nti evaṃ yattakam aṭṭhavidhampi diṭṭhiṭṭhānaṃ diṭṭhikāraṇam nāma atthi. Diṭṭhādhiṭṭhānanti diṭṭhīnaṃ adhiṭṭhānaṃ, adhiṭṭhatvā adhibhavitvā pavattāya diṭṭhiyā etaṃ nāmaṃ. Diṭṭhipariyuṭṭhānanti “katamāni aṭṭhārasa diṭṭhipariyuṭṭhānāni? Yā diṭṭhi diṭṭhigataṃ diṭṭhigahanaṃ diṭṭhikantāraṃ diṭṭhivisūkaṃ diṭṭhivipphanditaṃ diṭṭhisamyojanaṃ diṭṭhisallaṃ diṭṭhisambādho diṭṭhipalibodho diṭṭhibandhanaṃ diṭṭhipapāto diṭṭhānusayo diṭṭhisantāpo diṭṭhipariḷāho diṭṭhigantho diṭṭhupādānaṃ diṭṭhābhiniveso diṭṭhiparāmāso. Imāni aṭṭhārasa diṭṭhipariyuṭṭhānāni”ti evaṃ vuttaṃ diṭṭhipariyuṭṭhānaṃ. Samuṭṭhānanti diṭṭhiṭṭhānasseva vevacanaṃ. Vuttañhetam - “khandhā paccayo diṭṭhīnaṃ upādāya samuṭṭhānaṭṭhenā”ti sabbam vitthāretabbaṃ. Sotāpattimaggo pana diṭṭhisamugghāto nāma sabbadiṭṭhīnaṃ samugghātakattā. Tamahanti taṃ sabbam aham jānāmi. Kyāham vakkhāmīti kimkāraṇa aham vakkhāmi.

7-8. Āhuneyyasuttādivaṇṇanā

97-98. Sattame sammādiṭṭhikoti yāthāvadiṭṭhiko. Aṭṭhame adhikaraṇasamuppādavūpasamakusaloti catunnam adhikaraṇānaṃ mūlam gahetvā vūpasamena samuppādavūpasamakusalo hoti.

9. Upālisuttavaṇṇanā

99. Navame durabhisambhavānīti sambhavitum dukkhāni dussahāni, na sakkā appesakkhehi ajjhogāhitunti vuttaṃ hoti. Araññavanapatthānīti araññāni ca vanapatthāni ca. Araññakaṅganipphādanena araññāni, gāmantam atikkamitvā manussānaṃ anupacāraṭṭhānabhāvena vanapatthāni. Pantānīti pariyantāni atidūrāni. Dukkaram pavivekanti kāyaviveko dukkaro. Durabhiraṃanti abhiraṃitum na sukaram. Ekatteti ekibhāve. Kim dasseti? Kāyaviveke katepi tattha cittaṃ

abhiramāpetuṃ dukkaraṃ. Dvayaṃdvayārāmo hi ayaṃ lokoti. Haranti maññeti haranti viya ghasanti viya. Manoti cittaṃ. Samādhim alabhamānassāti upacārasamādhim vā appanāsamādhim vā alabhantassa. Kiṃ dasseti? Īdisassa bhikkhuno tiṇapaṇṇamigādisaddehi vividhehi ca bhīsanakehi vanāni cittaṃ vikkhipanti maññeti. Saṃsīdissatīti kāmavitakkena saṃsīdissati. Uplavissatīti byāpādavihimsāvitakkehi uddhaṃ plavissati.

Kaṇṇasaṃdhovikanti kaṇṇe dhovantena kīḷitabbaṃ. Piṭṭhisamdhovikanti piṭṭhim dhovantena kīḷitabbaṃ. Tattha udakaṃ soṇḍāya gahetvā dvīsu kaṇṇesu āsiñcanaṃ kaṇṇasaṃdhovikā nāma, piṭṭhiyaṃ āsiñcanaṃ piṭṭhisamdhovikā nāma. Gādhaṃ vindatīti patitṭhaṃ labhati. Ko cāhaṃ ko ca hatthināgoti ahaṃ ko, hatthināgo ko, ahampi tiracchānagato, ayampi, mayhampi cattāro pādā, imassapi, nanu ubhopi mayaṃ samasamāti.

Vaṅkakanti kumārakānaṃ kīlanakaṃ khuddakanaṅgalaṃ. Ghaṭikanti dīghadaṇḍakena rassadaṇḍakaṃ paharaṇakīlaṃ. Mokkhacikanti saṃparivattakakīlaṃ, ākāse daṇḍakaṃ gahetvā bhūmiyaṃ vā sīsaṃ ṭhapetvā heṭṭhupariyabhāvena parivattanakīlanti vuttaṃ hoti. Ciṅgulakanti tālapaṇṇādīhi kataṃ vātappahārena paribbhamanacakkaṃ. Pattāḷhakaṃ vuccati paṇṇanāḷi, tāya vālukādīni minantā kīlanti. Rathakanti khuddakarathaṃ. Dhanukanti khuddakadhanumeva.

Idha kho pana voti ettha voti nipātamattaṃ, idha kho panāti attho. Ingha tvaṃ, upāli, saṅghe viharāhīti ettha inghāti codanatthe nipāto. Tena therāṃ saṅghamajjhe viharatthāya codeti, nāssa araṇṇavāsaṃ anujānāti. Kasmā? Araṇṇasenāsane vasato kirassa vāsadhurameva pūrissati, na ganthadhuraṃ. Saṅghamajjhe vasanto pana dve dhurāni pūretvā arahattaṃ pāpuṇissati, vinayapiṭake ca pāmokkho bhavissati. Athassāhaṃ parisamajjhe pubbapatthanaṃ pubbābhinihārañca kathetvā imaṃ bhikkhuṃ vinayadharānaṃ aggaṭṭhāne ṭhapessāmīti imamattaṃ passamāno satthā therassa araṇṇavāsaṃ nānujānāti. Dasamaṃ uttānatthamevāti.

Upālivaggo pañcama.

Dutiyapaṇṇāsakaṃ niṭṭhitaṃ.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια. 4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών - Σχόλια. 10. Σχόλια για το βιβλίο των δέκα. 2. Η δεύτερη πεντηκοντάδα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org